

Sygn. akt VIII Ka 47/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 marca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący- Sędzia SO Krzysztof Kamiński – spr.

Sędziowie: SO Marzanna Chojnowska

Del. SR Sławomir Cilulko

Protokolant : Aneta Chardziejko

w obecności prokuratora Małgorzaty Zińczuk, po rozpoznaniu w dniu 11.03.2013 r. sprawy skazanego K. S. z art. 85 k.k. na skutek apelacji skazanego od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 21 listopada 2012 r. (sygn. akt VII K 882/12):

I. Zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że:

1. uchyla orzeczenie o karze łącznej grzywny, zawarte w pkt. 1 części dyspozytywnej oraz rozstrzygnięcie z pkt. 2 części dyspozytywnej;

2. uzupełnia opisy wyroków zawarte w części wstępnej, tj.:

a) wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 20.04.2010 r. (sygn. akt VII K 21/10) poprzez dodanie, że:

- postanowieniem z dnia 17.10.2011 r. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono okres tymczasowego aresztowania od dnia 26 marca 2010 r. do dnia 20 kwietnia 2010 r.;

- postanowieniem z dnia 20 stycznia 2012 r. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono okres tymczasowego aresztowania od dnia 20.12.2009 r. do dnia 30.12.2009 r.;

b) wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 25.06.2010 r. (sygn. akt VII K 255/10) poprzez dodanie, że postanowieniem z dnia 11 sierpnia 2011 r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności.

3. na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zalicza skazanemu okresy pozbawienia wolności w sprawach podlegających łączeniu.

II. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.

III. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. Z. kwotę 147,60-zł. (sto czterdzieści siedem złotych i sześćdziesiąt groszy) tytułem kosztów obrony z urzędu za postępowanie odwoławcze, w tym 27,60-zł. (dwadzieścia siedem złotych i sześćdziesiąt groszy) tytułem podatku VAT.

IV. Zwalnia skazanego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze i obciąża nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

K. S. został skazany prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Białymstoku w sprawie XV K 503/08 z dnia 15.01.2009 r. za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełniony w okresie od 22.02.2006r do 07.05.2007 na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności; na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt.1 k.k. warunkowo zawieszono wykonanie kary pozbawienia wolności na okres 3 lat; orzeczono o obowiązku naprawienia szkody, dowodach rzeczowych i kosztach sądowych; postanowieniem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 28.10.2011 r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszonej kary;
2. Sądu Rejonowego w Białymstoku w sprawie XVK 1398/08 z dnia 04.02.2009 r. za czyn z art. 226 § 1 k.k. w zb. z art. 224 § 2 k.k. popełniony w dniu 19.07.2008 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności; na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt.1 k.k., art. 72 § 1 pkt. 5 k.k. wykonanie orzeczonej kary warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 2 lata i zobowiązano go do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu; orzeczono grzywnę w wysokości 50 stawek dziennych po 10 zł każda stawka; zaliczono okres zatrzymania; orzeczono o kosztach sądowych; postanowieniem z dnia 27.11.2009 roku karę zarządzono do wykonania;
3. Sądu Rejonowego w Białymstoku w sprawie VII K 21/10 z dnia 20.04.2010 r. za czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. popełniony w dniu 03.12.2008 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności; na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt.1 k.k., art. 73 § 1 k.k., 72 § 1 pkt. 5 k.k. wykonanie orzeczonej kary warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 4 lata, oddano pod dozór kuratora i zobowiązano do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu; orzeczono o dowodach rzeczowych i kosztach sądowych; postanowieniem z dnia 01.07.2011r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszonej kary.
4. Sądu Rejonowego w Białymstoku w sprawie VIIK 255/10 z dnia 25.06.2010 r. za czyn z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełniony w okresie od grudnia 2009 do 7 stycznia 2010 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności; na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt.1 k.k., art. 73 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 4 lata, oddano pod dozór kuratora i orzeczono o kosztach sądowych;
5. Sądu Rejonowego w Białymstoku w sprawie VIIK 1040/11 z dnia 20.12.2011 r. za czyn z art. 190 § 1 k.k. popełniony w okresie od 9 do 10 sierpnia 2011 roku na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności;

Sąd Rejonowy w Białymstoku wyrokiem łącznym z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie o sygn. akt VII K 882/12:

1. Na podstawie art. 85 k.k., art. 86§1 i 2 k.k. połączył kary orzeczone w wyrokach Sądu Rejonowego w Białymstoku w sprawie XV K 503/08, XVK 1398/08i w sprawie VII K 21/10 oraz orzekł wobec skazanego K. S.karę łączną 2 (dwóch) lat i 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny w wymiarze 90 (dziewięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość stawki dziennej grzywny na kwotę 10 (dziesięciu) złotych, zaś w pozostałym zakresie wyroki podlegające łączeniu pozostawił do odrębnego wykonania.
2. Na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej wobec skazanego łącznej kary pozbawienia wolności zaliczył okresy dotychczasowego pozbawienia wolności w sprawie XVK 1398/08 od dnia 19.07.2008 r. do dnia 20.07.2008 r.
3. W pozostałym zakresie umorzył postępowanie w zakresie wydania wyroku łącznego.
4. Zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów sądowych obciążając nimi Skarb Państwa.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości skazany K. S.. W treści złożonego środka odwoławczego wskazał, że wymierzona wobec niego kara łączna 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności jest karą zbyt surową. Nadto zwrócił uwagę na fakt, że Sąd Rejonowy wprawdzie sprostował oczywistą omyłkę polegającą na błędnym wpisaniu w wyroku jednostkowym (w sprawie o sygn. akt VII K 21/10) kary grzywny, podczas gdy takie orzeczenie w tym wyroku nie zapadło, to jednocześnie w treści wyroku łącznego pozostała wymierzona mu kara łączna grzywny. Jednocześnie w sposób szczegółowy opisał okoliczności, w jakich doszło do popełnienia przez niego poszczególnych przestępstw, w tym wskazał na swój problem z uzależnieniem od alkoholu i trudną sytuację rodzinną.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 11 marca 2013 roku obrońca skazanego poparł apelację złożoną przez K. S. i wniósł o jej uwzględnienie. Natomiast prokurator przychylił się w części do apelacji skazanego tj. w zakresie uchylenia orzeczenia o karze łącznej grzywny. W pozostałej części wniósł o utrzymanie wyroku w mocy (k. 80).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna o tyle, o ile kwestionuje orzeczenie Sądu pierwszej instancji o wymierzeniu wobec oskarżonego kary łącznej grzywny, zawarte w pkt. 1 części dyspozytywnej oraz doprowadziła do wyeliminowania – z urzędu – błędów w opisach poszczególnych wyroków (6 błędów skorygowano w trybie art. 105§1 i 2 k.p.k., pozostałe poprzez zmianę wyroku), a nadto do korekty rozstrzygnięcia o zaliczeniu okresów pozbawienia wolności na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności. W pozostałym zakresie nie zasługuje na uwzględnienie.

Przede wszystkim Sąd pierwszej instancji dopuścił się uchybienia polegającego na orzeczeniu wobec skazanego kary łącznej grzywny (pkt. 1 części dyspozytywnej), pomimo tego, że – jak zauważył w/w Sąd w pisemnych motywach wyroku – podlegający połączeniu w omawianym zakresie wyrok Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 20 kwietnia 2010 r. (sygn. akt VIII K 21/10) nie zawiera kary grzywny.

Sąd pierwszej instancji postanowieniem z dnia 29 listopada 2012 r. sprostował oczywistą omyłkę pisarską w opisie w/w wyroku (k. 43) zawartym w części wstępnej zaskarżonego wyroku, eliminując z niego formułowanie o orzeczeniu wobec oskarżonego kary grzywny (postanowienie uprawomocniło się w dniu 8 grudnia 2012 r.).

Na marginesie, orzeczenie kary łącznej grzywny było efektem nie tylko błędnego opisu w/w wyroku w części wstępnej zaskarżonego wyroku, ale i nie dostrzeżenia tego, że Sąd Rejonowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 04.02.2009 r. (sygn. akt XV K 1398/08) orzekł karę grzywny na mocy art. 71§1 k.k. Zważywszy, że w niniejszej sprawie zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności, grzywna nie mogła być wykonywana.

Konsekwencją powyższego uchybienia jest uchylenie orzeczenia o karze łącznej grzywny, zawartego w pkt 1 części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku (vide pkt I sentencji niniejszego wyroku).

Sąd Okręgowy stwierdził nadto z urzędu szereg uchybień w opisach wyroków w części wstępnej zaskarżonego wyroku. Część z nich, mających charakter oczywistych omyłek pisarskich, sprostowano podczas rozprawy odwoławczej. Pozostałe, wynikające z niedostrzeżenia przez Sąd pierwszej instancji orzeczeń wydanych na etapie postępowania wykonawczego, dodano w trybie zmiany zaskarżonego wyroku. I tak:

a) w wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 20.04.2010 r., sygn. akt VII K 21/10, należało dodać, iż postanowieniem z dnia 17.10.2011 r. (vide k. 253 akt sprawy) na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono okres tymczasowego aresztowania od dnia 26 marca 2010 r. do dnia 20 kwietnia 2010 r. oraz, że postanowieniem z dnia 20 stycznia 2012 r. (vide k. 269 akt sprawy) na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono okres tymczasowego aresztowania od dnia 20.12.2009 r. do dnia 30.12.2009 r.;

b) w wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 25.06.2010 r., sygn. akt VII K 255/10, należało dodać, że postanowieniem z dnia 11 sierpnia 2011 r. (k. 165 akt sprawy) zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności.

Konsekwencją powyższego było uchylenie rozstrzygnięcia z pkt. 2 części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku i zaliczenie skazanemu – na podstawie art. 577 k.p.k. – na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okresów pozbawienia wolności w sprawach podlegających łączeniu.

Przechodząc do meritum apelacji, Sąd pierwszej instancji podjął prawidłową decyzję o połączeniu – w myśl dyspozycji art. 85 k.k. – kar orzeczonych wyrokami z pkt. 1, 2 i 3 części wstępnej zaskarżonego wyroku, zważywszy że czyny, o których mowa w wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 4 lutego 2009 r. (sygn. akt XV K 1398/08) oraz wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 20 kwietnia 2010 r. (sygn. akt VII K 21/10) popełnione zostały przed wydaniem pierwszego chronologicznie wyroku tego Sądu z dnia 15 stycznia 2009 r. (sygn. akt XV K 503/08).

Nie budzi zastrzeżeń wymiar orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności, która –zdaniem Sądu Okręgowego – mieści się w granicach sądowego uznania.

Sądy orzekając karę łączną winny brać pod uwagę, obok ogólnych dyrektyw jej wymiaru, określonych w art. 53 k.k., przy uwzględnieniu prewencyjnego jej oddziaływania, przede wszystkim związek przedmiotowo-czasowy pomiędzy przestępczymi zachowaniami i okoliczności, które miały miejsce po wymierzeniu kar jednostkowych, w tym zachowanie skazanego w trakcie ich wykonywania.

Sąd I instancji orzekając wobec skazanego karę łączną 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności wziął pod uwagę, oprócz ogólnych dyrektyw wymiaru kary, m.in. brak związku przedmiotowego między poszczególnymi czynami oraz dobra opinię o skazanym z zakładu karnego (wynika z niej m.in., jak słusznie podnosi apelujący, że przeszedł programy edukacyjne i resocjalizacyjne oraz program podstawowej psychoterapii uzależnień).

Dodać należy, że czyny, których dopuścił się oskarżony, objęte wyrokiem łącznym, popełnione zostały w dosyć odległym przedziale czasowym (od dnia 22 lutego 2006 r. r. do dnia 3 grudnia 2008 r.). W tej sytuacji trudno mówić o bliskim związku czasowym między poszczególnymi inkryminowanymi zachowaniami. Nadto po ich popełnieniu K. S. dopuścił się kolejnych przestępstw (vide pkt, 4 i 5 części wstępnej zaskarżonego wyroku).

W świetle powyższych okoliczności orzeczonej wobec oskarżonego kary łącznej 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności, na zasadzie asperacji, nie sposób uznać za niewspółmierną, zwłaszcza w stopniu rażącym (vide art. 438 pkt 4 k.p.k.).

Końcowo wskazać należy, że podnoszone w apelacji okoliczności związane z popełnieniem poszczególnych przestępstw, w tym problemy alkoholowe skazanego, a nadto jego trudna sytuacja rodzinna, nie mają istotnego wpływu na wymiar orzeczonej kary łącznej.

Dlatego należało orzec, jak w pkt II sentencji niniejszego wyroku.

O kosztach obrony z urzędu orzeczono na mocy §14 ust. 5 w zw. z §2 ust. 3 rozporządzenia Min. Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).

O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze orzeczono zgodnie z treścią art. 624§1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k., mając na względzie, że skazany nie będzie w stanie ich uiścić, m.in. ze względu na długotrwały pobyt w zakładzie karnym, w którym jest zatrudniony nieodpłatnie.